

Rūpnieciskā pētījuma MĒRĶIS: Iegūt jaunas zināšanas par kailgraudu šķirnes 'Kornelija' pārnesi un uzvedību praktiskās ražošanas apstākļos sēklkopībā konvencionālās ražošanas apstākļos.

METODIKA

Rūpnieciskais pētījums iekārtots 3 ha platībā konvencionālās saimniecības sēklaudzēšanas zemnieku saimniecībā Durbes novads, Dunalkas pagasts.

Sēja: 24. aprīlis

Izsējas norma 300, 350 un 450 dīgtspējīgas sēklas uz m², katrs sējas variants 1 ha platībā.

Mēslošanas plāns sastādīts ražas līmenim 4 t/ha.

NPK 10-26-26	150 kg/ha	24.04.2020
N33.5	200 kg/ha	14.05.2020

Augu aizsardzības pasākumi – apstrāde ar herbicīdu Primus XL (0.8 L/ha; 06.06) nezāļu ierobežošanai 1 x; apstrāde ar fungicīdu Folicur (0.7 L/ha; 27.06).

Ražas novākšanas tehnoloģija: ražas novākšana 18. augustā; kombainam noregulēts kuļtrumuļa apgriezumu skaitu/min (1000 rpm); attālums starp kuļkurvi un kuļtrumuli priekšā 5 mm, aizmugurē 3 mm.

Kailgraudu miežu šķirnes 'Kornelija' rūpnieciskā pētījuma sējums konvencionālās ražošanas apstākļos, Durbem Dunalkas pagasts, 2020. gadā, 3 ha

REZULTĀTI – Agronomisko novērtējums

Šķirnes 'Kornelija' augu paraugkūļu analīžu rezultāti pie atšķirīgām izsējas normām

Izsējas norma, dīgtspējīgas sēklas/m ²	Parametrs	Auga garums, cm	Galvenās vārpas garums, cm	Graudu skaits vārpā	Produktīvās cerošanas koeficients	Neproduktīvās cerošanas koeficients	Bioloģiskā raža, t ha-1	Graudu skaits/m ²
350	vidēji	63.7	8.0	21.9	3.8	0.7	3.05	65709
	min	63.7	8.0	21.9	3.8	0.8	3.05	65709
	max	68.8	8.4	23.4	4.8	1.2	3.75	78464
	s	4.2	0.2	1.4	0.7	0.2	0.50	10393
	V%	6.6	2.9	6.3	17.6	32.8	16.48	16
400	vidēji	62.3	7.8	21.8	3.1	0.5	3.36	69798
	min	62.3	7.8	21.8	3.1	0.5	3.36	69798
	max	68.8	8.6	24.2	3.8	0.8	3.83	77952
	s	4.5	0.5	1.9	0.6	0.2	0.37	7349
	V%	7.3	6.2	8.8	18.5	45.5	10.96	11
450	vidēji	62.8	8.1	22.4	3.2	0.4	4.10	84096
	min	62.8	8.1	22.4	3.2	0.4	4.10	84096
	max	68.8	8.6	24.8	4.5	1.1	4.69	93760
	s	4.4	0.5	1.2	0.7	0.4	0.47	7249
	V%	6.9	6.3	5.3	21.6	95.1	11.44	9

REZULTĀTI – sēklu kvalitātes novērtējums

Izsējas norma, dīgtspējīgas sēklas m ²	Graudi ar plēksni pirms tīrīšanas, %	Sēklas īpatsvars virs 2.1 mm sieta, %	1000 graudu masa, g	Graudi ar plēksni pēc tīrīšanas, %	Zaļie graudi, %	Vismaz 1/3 no grauda nošķelta, %	Sēklas ar izsistu dīgli, %	Proteīns sausnā, %	β-glikāni, %	Tilpummasa g L ⁻¹	Ciete sausnā, %
350	20.1	89.5	51.43	14.2	0.73	3.73	6.77	15.61	4.52	740.4	59.53
400	24.5	89.5	51.65	15.1	0.35	3.58	5.01	15.75	4.70	773.7	59.40
450	15.1	90.0	51.09	16.1	0.44	3.72	4.45	15.60	4.43	741.1	59.43
Vidēji	19.9	89.7	51.39	15.1	0.51	3.68	5.41	15.65	4.55	751.73	59.45

Ražas paraugu sēklu kvalitātes novērtējums rūpnieciskā pētījuma (Durbe) un šķirnes 'Kornelija' demonstrējuma sējumos 2020. g.

Audzēšanas vieta	Sadīgušas sēklas			Nesadīgušas sēklas		
	Dīgtspēja, %	Kvalitatīvs dīglis, %	Dīglis daļēji attīstīts	Ar izsistu dīgli	Veseli	Slimi graudi
Stendes (LV)	96	90	6	3	1	0
Kocēni (LV)	89	75	14	6	4	2
Varakļāni (LV)	83	74	9	9	4	4
Dunalka (LV)	93	87	6	4	2	1
Jegeva (EE)	94	84	10	3	1	1
Radviliškis (LT)	92	84	8	5	2	1
Vidēji	91	82	9	5	2	2

*Daļēji sadīguši - traumēti dīglis

SECINĀJUMI

- ❖ Graudu raža 2020. gada agrometeoroloģiskajos apstākļos praktiskās ražošanas apstākļos sēklaudzēšanā Dunalkā ir iegūta vidēja - 3.35 t ha⁻¹; sēklas iznākums 89.7%.
- ❖ Stiebrošanas fāzē slimību novērtējums: tīklplankumainība 6 balles, miltrasai nav slimību simptomu.; Sējumam augsta izturība pret veldrēšanu (8-9 balles);
- ❖ Bioloģiskā raža atbilstoši paraugkūļu analīzēm ir 3.50 t ha⁻¹, sējot 450 sēklas m², tā ir bijusi būtiski augstāka. Pie zemākas izsējas normas ražošanas apstākļos pieaug neproduktīvo stiebru skaits, un rezultātā zaļo graudu īpatsvars ražas paraugā.
- ❖ Ražas paraugu, no rūpnieciskā pētījuma un demonstrējuma sējumiem, izvērtējums parāda, ka kailgraudu šķirnes 'Kornelija' kuļšanas laikā ir obligāti jāregulē kombaina kuļtrumuļa apgriezieni, jo tas būtiski var ietekmēt mehāniski bojāto graudu un īpatsvaru ražas paraugā un rezultātā pazemina sēklu kvalitāti.

Papildus informācijai: Māra Bleidere, Agroresursu un ekonomikas institūts, mara.bleidere@arei.lv

Rūpnieciskais pētījums veikts ar ERAF projekta «Kailgraudu miežu šķirne 'Kornelija' - augstvērtīga pilngraudu izejviela nišas un funkcionālo produktu izstrāde» Nr. KC-PI-2017/43 (01.10.2018 – 31.12.2020) atbalstu.